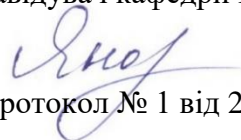

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
Київський інститут управління, технологій і права
Факультет «Управління і технологій»
Кафедра «Економіки, маркетингу та бізнес-адміністрування»

Затверджую

Завідувач кафедри ЕМБА

В.П. Яновська

Протокол № 1 від 29.08.2023 р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Викладач	Доктор економічних наук, професор ЯНОВСЬКА Вікторія Петрівна
E-mail	v.yanovska@ukr.net
Навчальна дисципліна	Економіка транспорту
Офіційна назва освітньої програми	Управління транспортними системами в умовах ризиків та криз
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань 27«Транспорт»	Спеціальність 275 «Транспортні технології (на залізничному транспорті)»
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	4
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова

Мета вивчення дисципліни	Вивчення теоретичних та прикладних засад економіки транспорту, включаючи попит, витрати, вартість та якість послуг, вплив нормативно-правових актів та регуляторних реформ, конкуренцію між різними видами транспорту
Загальні компетентності	ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні (фахові) компетентності	ФК1. Здатність до дослідження і управління функціонуванням транспортних систем та технологій. ФК4. Здатність до управління ланцюгами поставок та логістичними центрами. ФК5. Здатність до управління вантажними перевезеннями за видами транспорту. ФК6. Здатність до управління пасажирськими перевезеннями за видами транспорту. ФК7. Здатність до управління транспортними потоками. ФК8. Здатність до управління надійністю та ефективністю транспортних систем і технологій.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Модуль I. Транспорт в системі соціально-економічних відносин

Тема 1 Транспорт як галузь національної економіки

Транспорт у системі суспільного виробництва. Транспортна система України. Місце та роль транспорту у структурі національної економіки. Значення транспорту, для глобального, національного та місцевого економічного розвитку.

Тема 2 Економіка транспортного підприємства

Підприємство як господарський суб'єкт. Основні та оборотні засоби транспортного підприємства. Трудові ресурси транспортного підприємства. Фінансові результати транспортного підприємства.

Тема 3 Економіка вантажних перевезень

Транспортно-логістичний сектор економіки. Сегменти ринку транспортно-логістичних послуг. Моделі управління ланцюгами постачання. Логістичні, експедиторські, транспортні компанії. Ефективність логістики.

Тема 4 Економіка пасажирських перевезень

Сегменти ринку транспортно-логістичних послуг в сфері перевезення пасажирів. Моделі транспортного обслуговування. Логістика спільного використання транспортних засобів. Сервіси замовлення поїздок. Стала мобільність.

Модуль II. Економічний розвиток транспорту

Тема 5 Інноваційно-інвестиційний розвиток транспорту

Характеристика інноваційно-інвестиційних рішень та проєктів. Зміст техніко-економічного обґрунтування

Тема 6 Європейська інтеграція та економічний розвиток

Євроінтеграційні засади економічного розвитку України. Транс'європейська транспортна мережа. Структура мережі. Коридори базової мережі та горизонтальні пріоритети. Законодавство та дії, пов'язані з TEN-T.

Тема 7 Сталий транспорт

Зелена угода. Сталий розвиток різних видів транспорту. Інтерналізація транспортних зовнішніх витрат. Оцінка зовнішніх витрат.

Індивідуальні завдання

Передбачені індивідуальні розрахункові завдання за варіантами практичних робіт, групове обговорення одержаних результатів, виконання індивідуальних дослідницьких завдань (рефератів, доповідей на конференцію), підготовка презентації.

Практична робота №1. Визначення місця транспорту у структурі національної економіки України.

Практична робота №2. Визначення показників діяльності транспортних підприємств.

Практична робота №3. Індекс ефективності логістики.

Практична робота №4. Індекс сталої мобільності.

Практична робота №5. Оцінка параметрів реалізації інвестиційного проєкту.

Практична робота №6. Оцінка показників ефективності інвестиційного проєкту.

Практична робота №7. Обґрунтування вибору з альтернатив реалізації інвестиційного проєкту.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Результати навчання	РН1. Відшукувати необхідну інформацію у науково-технічній літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати і об'єктивно оцінювати інформацію у сфері транспортних систем і технологій та з дотичних міжгалузевих проблем. РН3. Приймати ефективні рішення у сфері транспортних систем і технологій з урахуванням технічних, соціальних, економічних та правових аспектів, генерувати і порівнювати альтернативи, оцінювати потрібні ресурси і обмеження, аналізувати ризики. РН6. Розробляти нові та удосконалювати існуючі транспортні системи та технології, визначати цілі розробки, наявні обмеження, критерії ефективності та сфери використання.
---------------------	--

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 40 балів Проміжний контроль – 40 балів Підсумковий контроль – (екзамен) – 20 балів
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамен, залік).	
Підсумкові бали = навчальної дисципліни	Загальна кількість балів (перед + підсумковим контролем) Кількість балів за підсумковим контролем

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
80-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-79		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
65-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-64		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
21-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-20		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові акти:

1. Господарський кодекс України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
2. Закон України «Про захист економічної конкуренції» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>
3. Закон України «Про природні монополії» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1682-14#Text>
4. Закон України «Про транспорт» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД – 2010). http://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html
6. Методика визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0317-02#Text>
7. Методичні рекомендації з аналізу і оцінки фінансового стану підприємств <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0006626-06>
8. Міжнародні стандарти фінансової звітності https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Text
9. Національна транспортна стратегія України на період до 2030 року <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2018-%D1%80#Text>
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
11. Національний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text>
12. Податковий кодекс України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

Базова:

13. Економіка залізничного транспорту: Навчальний посібник / [М.В. Макаренко, В.П. Яновська, В.І. Творонович, О.Р. Приймук та ін.]; кер. кол. авт. і наук. ред. В.П. Яновська. 2-ге вид., перероб. К.: 365, 2019. 364 с.
14. Економіка підприємств водного транспорту: Навчальний посібник / [В.Г. Коба, С. М. Боняр, О.Є. Бабіна, О.О. Карпенко та ін.]; кер. кол. авт. За заг. ред. В.Г. Коби. К.: ТОВ «СІК ГРУП УКРАЇНА», 2017. 474 с.
15. Економіка транспорту: Навчальний посібник / За ред. В.Г. Коби. К.: КДАВТБ КМУЦА, 1999. 254 с.
16. Кулаєв Ю.Ф. Економіка залізничного транспорту. 2-е вид., переробл. і доповн. К.: «Фенікс», 2012. 240 с.
17. Основы экономики транспорта: Конспект лекций и задания к самостоятельной работе для студентов 3-4 курсов всех форм обучения направления подготовки 1004 (6.070101) – «Транспортные технологии (по видам транспорта)» / Авт.: Торкатюк В.И., Пан Н.П., Коненко В.В. и др. Харьков: ХНАГХ, 2009. 159 с. <https://core.ac.uk/download/pdf/11320433.pdf>
18. Соціально-економічні аспекти розвитку підприємств транспорту України: монографія / За аг. ред. М.В. Макаренко. К.: ДЕТУТ, 2013. 295 с.

Допоміжна:

19. Immers L.H., Stada J.E. Basics of Transport Economics. Heverlee, February 2004 (Updated August 2007). 59 p. <https://www.mech.kuleuven.be/cib/verkeer/dwn/H111part4.pdf>
20. Kockelman K., Chen T.D., Larsen K., Nichols B. The Economics of Transportation Systems: a Reference for Practitioners. University of Texas at Austin. January 2013. 310 p. https://ctr.utexas.edu/wp-content/uploads/pubs/0_6628_P1.pdf
21. Palma A., Lindsey R., Quinet E., Vickerman R.A Handbook of Transport Economics. – Edward Elgar Pub, 2011. – 928 p. <https://econpapers.repec.org/bookchap/elgeebook/12679.htm>
22. Rodrigue J.-P. The Geography of Transport Systems, Fifth Edition, New York: Routledge, 2020. 467 p. <https://transportgeography.org/>
23. Transportation Economics. Universities-National Bureau Committee for Economic Research. January 1965. <https://www.nber.org/books-and-chapters/transportation-economics>
24. Trans-European Transport Network (TEN-T). https://transport.ec.europa.eu/transport-themes/infrastructure-and-investment/trans-european-transport-network-ten-t_en
25. Internalisation of transport external costs. https://transport.ec.europa.eu/transport-themes/sustainable-transport/internalisation-transport-external-costs_en
26. A European Green Deal. https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
27. Sustainable transport. https://transport.ec.europa.eu/transport-themes/sustainable-transport_en
28. Fernandes G., Teixeira P., Santos T.A. The impact of the Ukraine conflict in internal and external grain transport costs. Transportation Research Interdisciplinary Perspectives, Volume 19, May 2023, 100803, <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2590198223000507>
29. Державна служба статистики України. <http://www.ukrstat.gov.ua/>
30. Офіційні сайти транспортних підприємств